

310696 వ్రతిదినము వ్రకటింపబడును.

Vol. 10. } చెన్నపట్టణము 1923 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 25-వ తేది గురువారము } No. 172
 సంపుటము ౧౦ } రు. ౧౦-10-0 నామ సంవత్సరము, అశ్వినిమాస బహుళ ప్రథమ ౧. } సంచిక ౧౭౨

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయిన మందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనములో కవచినిజడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతకల్పమాదిగత మాయమంగుగాదు నకలుమందులవలన గూఢముగలుగును. గుంజభాషచీటిని చూచికొనిన మోఢముగలుగుదు అమృతాంజనము జగత్ప్రసిద్ధి వలన జేశమునంకంతటను వెలసినది

దంతశూల హరి

వెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. నహా 0-18-0

దంతశూలకు శైత్యము, రసపట్టు, పుష్పిపన్నులు, కుళ్ళిన కడిగిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నోప్పిగల చోట చూచిన మందులో తడిపి పెట్టిన నోప్పి వెంటనే పోవును.

జీర్ణరసాయనము

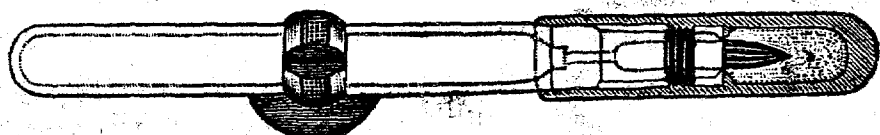
అజీర్ణములన భుజించిన కడుపున రక్తములు సుగా మారవు. అజీర్ణము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణరసము లందు రసప్రావణము కలుగును గలిగి దుర్బల మేర్పడి అయ్యవు పడించును. 26 మాత్రల డబ్బీ వెల రూ. 1-4-0.

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా పేగులకెనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. కలరా కలిగిన వేటనే వండును తినటం అవశ్యము.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

నెల్స్ ఫిల్లింగు "ఆగేట్" ఫ్రెంటిన్ పేనా

పాకాటెన్ వెన్ ప్రపంచమునందు, మూలసఫక్తి అని చెప్పదగు ఈ "ఆగేట్" కలము, అమెరికా ఆస్ట్రేలియా, మొన లగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడిప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కిలముగా జనాదరణను మొందుచున్నది.

సాధరణమయిన "ఆగేట్" కలము

మామూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉత్కృష్టానికి బదులు "ఆగేట్" గాఢపాళి నుపయోగించుట యద్భుతమగు మూలస ఫిధానము. ఒకతూరి సిరాలో ముంచియెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.

ఫ్రెంటిన్ పేనా 1-కి రూ. 2-0-0	సాధరణ ఆగేట్ కలము 1-కి 0-4-0
,, డబ్బుకు 15-0-0	,, డబ్బుకు 1-14-0
(గ్రోసు ,, 144-0-0	(గ్రోసుకు 18-0-0

బ్లూ బ్లాక్ యెరుపు, పచ్చ, వయిలట్ సిరాలు, మొదటిరకము, అసమానము.

మైలాపూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.

వెల్లింగుటన్ సిసీమా

20-10-23 కనివారము నుండి 26-10-23 తేది శుక్రవారము వరకు కనివారము, ఆదివారములందు మాటిని ఖగలు 2-15 గం

(కనవ మంతటను అక్షర్యమును కళ్యాణమును)

ఇన్ ది-డేస్ ఆఫ్ బఫలోబిల్ అను గొప్పకాళము ప్రదర్శించబడును. నటుల లందఱు సుప్రసిద్ధులు 9, 10, 11, 12 భాగములు. మూడవభాగములో 8 భాగములు కలవు. గామంతి గ్రాఫిక్, వినిదములు కూడ చూపబడును.

వీక్షాభివృద్ధిగలవా ఆగ్ని క్రిష్ట. ఒక్కొక్కటి గ్రంథము వెల 8 అ

రంగురంగుల జతకాటలు, కాకరళాపుత్రులు, టపా కాయలు, వెన్నుపద్ధతి, చక్రవర్తిములు, నక్షత్రములు, రోమనుకాండలు, తారామర్మ, చియ్యలు, వేగోడలు, బంగారువాన, కెడివాన, అక్షరములు, అత్తలు, చేపలు, కోటలు, భోగిమంటలు, కుపాకేమందు అన్నిదేశములలోనిది 995 మంజువాణీ ప్రెస్, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

మానసోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెల ములభము! (పోట్టుఖర్చును కట్టేకము) గుణ మధికము! కఠినములో ఉష్ణాధిక్యముచే గలిగెడి వెళ్ళి, కాక కీ మాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అశుచి, అవులి, రిలు, అగ్ని తాండ్యము, దాహము, దస్మి, నిక్కిళ్లు, క్షయగతులు యందు బలమయియు, పిక్కులు, చాచ్చులు, కిరణము, వేళ్లు, అధులు, మొదలగువానియందు లిగెడి తోవ్వలను బోగొట్టి నేహమును మంచి యారోగ్యమును చేయును. ఈ మాత్రలు మేకానాత నోవ్వలకు వెంటనే గుణమిచ్చును. యిందు అనేక ఓషధులు చేరిన. అంధముల బొంబులను బలపరిచి పరమహంసకీయ అని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడేమాదిని నిజము తెలియగలదు. చిరునామా:— ఆయుర్వేదవైద్యులయ్య, పోట్టు నిడుమెలు, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

తప్పక చదివిచూడుడు! చాలముఖ్యము!! జరూరు!!

మా స్నేహితులు, మాతో లావాదేవి 10 సంవత్సరములనుండి చేయుచున్నవారికి అతిమౌర్యదేశములందున్న వారికి బంగారు, వెండిపగలు, ఇతరసామానులు. రాళ్లపగలు, బహుమతి పతకములు విభిన్న గిన్నెలు ఇనాము కప్పులు మొదలగునవి ఎన్ని మోస్తరు లున్నవో అన్నిటిని పూర్తిగా 52 పతములతో 172 ప్రక్కలుకలిగిన క్యాటలాగు వారి కోరిక మేరకు 1/8 డబ్బుతో క్రాను నైజాలో ముద్రింపబడినది. ఇట్టిది త్రిభోవలో (ఆంధ్ర, ద్రవిడ, అంగభాషలలో) ఇన్ని పతములను చేర్చి భారతదేశమందు ముద్రింపబడలేదనియే చెప్పవచ్చును. దూరదేశములందున్న వారికి యిదిమిక్కిలి ఉపయోగము. వారుపుట, పతము, నగలవెలుగును తెలిపిన కామలసిన పగలు వారికి సకాలమునవా రుండుచోటికి చేరును. క్యాటలాగు 1-కి పట్టుబడి ధర 1-6-0 లయినను 1-0-0 యకే ఇవ్వబడును. కావలసినవారు ఈ దిగునవలసమునకు వ్రాయవలెను.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి, నగలువర్తకులు.

25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

చెన్న పురి అయ్యర్ల ప్రచారిణి సభ, 41, హాన్సిరోడ్డు, పుదుపేట, మద్రాసు

దొరకనమువారిచే యేర్పాటు చేయబడిన కమిటీవారి వ్యవహారములను గూర్చి ఫిబ్రవరి నెలలోనే చేరిన ఆసనా 6 లేక 7 బాసములనుండి వారియొద్దనున్న అనియతమైన పని చేయించుట బరిగియు దేశము విషయము ప్రజలందరికిని తెలిసి యున్నది. సామ్రాజ్య, రాజధాని కాపర్యములలో జేరిన వైద్యమునకు లెక్క ప్రోత్సాహము, నొసకవలెనను తీర్మానము ఆమోదించుట మూడు రి సలహా లైనను యంతరమున ఆవి మూడు యేలాటి ఏర్పాటును చేయకుండ, నిలిపివెట్టుటకు మామూలుద్దతి ప్రకారము ఈ కమిటీవారి దొరకనమువారికి సహాయక మేయైనది. సర్కారువారు తమ కష్టములేని విషయములలో కలుగు కమిటీలను ఏర్పాటుచేయుటవారికి మామూలు తంత్రమే. అయ్యర్ల ప్రవచనమునందు వారి తంత్రము బాగుగా కనబడినది.

ఎ. తి. ల. మ. భ. న. వి. ఎస్. ఎస్. వైద్యులు మన శక్తి నందు అభ్యుదయమున, వైద్యసాధనలందును ముఖ్యోద్యోగులుగానుండుట ఆంధ్ర దేశము అయ్యర్ల వైద్యమునకు ప్రోత్సాహము ఒసగుదుట కష్టతరమని దేశీయు లెకనైన బాగుగా గ్రహించుట గాక.

దీనిని చక్కగా గ్రహించిన కరువార, జనులు 2 విషయములు త్వరలో పెరవేర్చుట సియ్యును.

(1) ప్రభుత్వము దేశమును అంతటను పని చేయుచున్న అయ్యర్ల వైద్యసాధనలను గూర్చి ధన సహాయముచేసి, ప్రోత్సాహము నొసంగి, సరకు ఉత్పత్తియందలై నటుపడుటకు తగు యోగ్యతగలవారిని తిరిపి చేయటం.

(2) ఈ విషయములైన అందోళనము విడువక నలిపి, దీనిని జనులు మరచలేదని దొరకనమువారు గ్రహించుట చేయుట ప్రస్తుతము జరుగనున్న ఎన్నికలలో కూడ కాపర్యము అభ్యర్థన అయ్యర్ల వైద్యమునకు ప్రోత్సాహ మొసంగెద మయ్య అనియతమున కాపర్యములలో గట్టిగా ప్రవేశపెడవనియు పూచీ పడవలెను. ఓటర్లలో చేరిన అయ్యర్ల వైద్యులను ధయ్యర్లదాధి మానులను ఉపేక్షించు దురదగినవారుగాని ఆ ఆర్థియు గ్రహించవలెను.

ఈ విషయమున ప్రజలకు అధికమగు ఉత్సాహము గలుగుటకు రాబోవుదశరా, ధన్యంతరి ఉత్సవములలో దాక్కుట ఆ. లక్ష్మీనది, బి. ఎ. ఎమ్. బి. ఆర్. సి. ఎమ్. గారు, పట్టణము నంతట విభిన్నభాగములలో మాజీ లాంతరు ఉపన్యాసములను యిచ్చెదరు.

సదరు దినములందు అయ్యర్ల ప్రవచనముల తయారు చేయబడిన అయ్యర్ల ప్రవచనములను 9-10-28 తేది ఉదయమునండి 7-11-28 తేది సాయంత్రమునకు మద్రాసు, పుదుపేట, హాన్సిరోడ్డు, 41 వ నెంబరు కల భవనమునందు ఆసనా ఆయుర్వేద కళాశాలలో ప్రదర్శించబడును. ప్రదర్శనము ప్రతి దినము మధ్యాహ్నము 2 గంటలనుండి సాయంత్రము 6 గంటలవరకు తెరువబడి యుండును.

మద్రాసు అయ్యర్ల కళాశాలనుండి అయ్యర్ల ప్రవచనములను సదరు కార్యమును గురించి ప్రత్యేక ఉపన్యాసములు యివ్వబడును.

అయ్యర్ల ప్రవచనములను అభిమానులగు వారందరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు, స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థల మేర్పాటుచేయ బడును.

ఉపన్యాసముల కరుస ఈ ప్రతిలోలోనే త్వరలో తెలిప బడును.

వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాసవలెను.

కార్యదర్శి,

శ్రీ చెన్న పురి అయ్యర్ల ప్రచారిణి సభ,
41, హాన్సిరోడ్డు, పుదుపేట, మద్రాసు

కపహరి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-5-0
దగ్గు క్వాసకోశములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు వైద్యములన ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలిండు దగ్గు. క్వాసకోశముల నూత్ని నాకోశములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బనము, తయదగ్గు. దగ్గుకు నేనించవలసిన మందు దగ్గు విధమును బట్టి యుండును.

కపహరిమూర్తి

చిన్నదబ్బి 1-కి 0-0-0 (6, దబ్బిల మందుగలది) 1-కి రూ 2-0-0
ఈ మూర్తి మనమూలకలచే చేయబడినది.

దగ్గు, ఉబ్బనము, కాపి స, వైద్యజ్యోరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనుంచుకొనుట మంచిది.

అమృతాంజనము దిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

కాకినాడ కాంగ్రెసు

తూర్పు కృష్ణాజిల్లావాసులకు విజ్ఞాపన:—దీని, బందరు గుడివాడ, కైలూరు తాలూకాలు 4 వ కాంగ్రెసు లెక్కలలో తూర్పు కృష్ణాజిల్లా వారి వ్యవహారములను గూర్చి. కాంగ్రెసు మహాసభ పుట్టి 37 సంవత్సరములైనది. 38 వ మహాసభ రాబోవు దిశంబు 25 లేక 26 తేదీ ప్రారంభమై కాకినాడ పట్టణములో జరుగనున్నది. ఆంధ్రదేశమునకు కాంగ్రెసు మహాసభ ఇదివర కెన్నడును వచ్చియుండలేదు. అట్టి సభను నిర్వహింప గలసిన భాగ్యము కేటికి మనకు లభించినది. కాంగ్రెసును గురించి విశ్రీలలో ననుదినమును చదువువారిలో సహితము వా సభమునకు నూటికి 99 మంది కాంగ్రెసు మహాసభను ఎన్నుదును సందర్శించనివారేయని చెప్పటం అతిశయోక్తి కాదు. శ్రీమగ రము మొదలుకొని రామేశ్వరము వరకుగల భారతదేశములోని 24 విభాగాల మట్లాడు నానారాష్ట్రవాసు ల దరును మార్కసేవారత్తులై యొక్కటక్కడతో నొక్కచోట సమావేశమయినప్పుడు కన్నులార జూచి యానందించు భాగ్యము సామాన్యముగ లభింపదు. ఈ కాంగ్రెసు మహాసభను సందర్శించుటకు నానాగే మార్గములు గలవు.

1. ప్రతినిధులు

అత్యవసరముగల ప్రత్యేకమునకు ఇద్దరు చొప్పున మన తూర్పు కృష్ణాజిల్లాకలెటికిని 13 మంది మూత్రమే కాంగ్రెసుసభకు ప్రతినిధులుగా వెళ్ళవలెను. అంతకుంటే ఎత్తువమంది పోవుటకు వీలులేదు. ఈ ప్రకారముగా దేశముమొత్తమున 6 వేల మంది మూత్రమే ఈ సభకు వచ్చెదరు. మనజిల్లానుండి పోవు 13 మంది ప్రతినిధులను రాబోవు నవంబరు నెల 30 వ తేదీన జరుగు ఎన్నికలలో నిర్ణయము చేయబడుదురు. వీరియేడు కాంగ్రెసు చందా వాల్లు ఆదాయము చెల్లించిన కాంగ్రెసుసభ్యులై యుండవలెను. ఈనెల 30 వ తేదీలోగా మాకు జేతునట్లు ప్రతి నిధులుగా బో క వ లం చి న వారు రూ 3 లు రుసుముతో దరఖాస్తు చేసి కొనవలెను. ఆ దరఖాస్తులన్నియు జరికించి ఆక్షేపణలేన దరఖాస్తులు నవంబరు 5 తేదీలోగా ప్రకటింపబడును. జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము వారికి 10 వ నవంబరులోగా ఆక్షేపణలకు సమాధానము చెప్పకొనవలెను. 15 వ నవంబరు తేదీని ప్రతినిధులుగా బోకవలంబిన అభ్యర్థుల సమయే బాపితా ప్రకటింపబడును. 30 వ నవంబరు తేదీన ఎన్నికలు జరుగును. ఈ సంవత్సరము రు 0-4-0 లు చందా చెల్లించిన కాంగ్రెసు సభ్యులు మూత్రమే యీ 13 మంది ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకు అర్హులు. అందుచే తనే గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి లందరిని ఈనెలలోగల జరు తమసంఘములో చందాచెల్లించియున్న సభ్యుల జాబితాను మాకు పంపవలసినదిగా కోరియున్నాము. కాబట్టి యీ సందర్భములలో ప్రతినిధిగా పోయి కాంగ్రెసును సందర్శించుటకు ప్రతి వారికిని వీలుండదు.

(పేక్షకులు)

కాంగ్రెసు సభాభవనము నుమారు 15 తేదీనకి మూత్రమే గరిపోవుట్లు నిర్ణయించబడుచున్నది. ఇందు 6 వేలమంది ప్రతి నిధులు, 4 వేలమంది సన్మానసంఘసభ్యులు నుమారు 2 వేల మంది స్త్రీలు, ప్రతికాకతినిధులు మున్నగువాడును మొత్తము 12 వేలమందికి ప్రత్యేకింపవలయు గాక మిగతాప్రదేశములలో ను మారు 8 వేలమంది ప్రేక్షకులకు మూత్రమే యకళా మందును ఇదియే దూరపురాష్ట్రములనుండి వచ్చు ప్రేక్షకులకు మందుగా నకళాకము గలిగించివేదన ఆంధ్రరాష్ట్రములోని దూరపుజిల్లాల వారి సంగతి జూచి చిట్టచివరకు మన కృష్ణాగోదారి జిల్లాలనుండి వచ్చు ప్రేక్షకుల సంగతి జూచుట న్యాయమును ఆచారమును

అయియున్నది. మరియు ప్రేక్షకుల టికెట్లలో అభిరక్ష టికెట్లట్లు భరితు రూ 25 లుయు నికట తక్కువ టికెట్లట్లు ఉండవలయు తెలియజేయించి. మరియు ప్రేక్షకుల టికెట్లట్లు నుమారు దిశంబు 15 వ తేదీలోగా వికయించుటకు ప్రారంభించ రట. కాబట్టి మనజిల్లానుండి ప్రేక్షకులుగా బోకవలంబినవారికి అసలు టికెట్లట్లు లభించుటగాని అభవా రూ 25 లు భరితుగల టికెట్లట్లు లభించుటగాని దుస్తరమని తోయియున్నది. కాబట్టి కాంగ్రెసును సందర్శించ గోరువారు ప్రేక్షకుల టికెట్లకోరకు వేచియుండుటకూడ సమంజసముగా కన్పించుటలేదు.

స్వచ్ఛంద సేవకులు లేక వాలంటీయర్లు

శక్తసేవాసంఘములైన మహానాయకు లందరికి కాంగ్రెసు సమావేశ పుణ్యదినములలో భక్తిప్రాయోగముగా సవర్ణులు గావించి కృతార్థులు కావలంబినవారు వాలంటీయరు వర్తమాన్లు జేరి యుచియుగా కాంగ్రెసు సందర్శించవచ్చును. కాని వయో కృధులుగా నున్నవారిగాని బిడలువందికప్రపడి పనిజేయజాలని వారిగాని యందుకు పనికిరారు. వాలంటీయరులకు ముఖ్యముగా హిందీభాష వచ్చి యుండవలెను. వాలంటీయరులను పేరతో తాము కొన్ని ప్రయోజనములను బొందవచ్చునను తలంపు గల వారిం దు జేరరాదు. కాంగ్రెసుకు వచ్చిన వైద్యుల కొరకై తాము సంతోష పూర్వకముగా కొన్ని కష్టపట్టములను బొందుటకు సంసిద్ధులై తమనూకా నాయకుని యజ్ఞలను కరసా వహించి విధేయతతో నేపని జేప్పినను నిర్వహింప దలవినవారు మూత్రమే వాలంటీయరులుగా రావలయును కావున కొందరికి మూత్రమే వాలంటీయరులుగా పోయి కాంగ్రెసును దర్శించుటకు వీలున్నది.

సన్మానసంఘసభ్యులు

అనగా ఈ కాంగ్రెసుసభను ఆంధ్రరాష్ట్రమువరపున కాకినాడ పట్టణములో నీరుడు జరుపుటకు బాధ్యతవహించిన వారసముట. ఈసంఘములో ఆంధ్రరాష్ట్రములోని వివిధ జిల్లాలనుండి మొత్తమున 4 వేలమంది సభ్యులుగా జేరియుం దురు. ప్రతిసభ్యుడును కనీసము రు 25 లకు తక్కువలేనిచందా నీయవలెను. మొదట మనజిల్లానుండి 160 మందిని మూత్రమే సన్మాన సంఘ సభ్యులుగా జేర్చుకొనుట కవకాశ మిద్దిరి. తరువాత మరికొందరిని కవకాశము గలిగించవలెనని 200 వరకు మన జిల్లానుండి సన్మాన సంఘ సభ్యులను జేర్చుకొనుట కంగీకరించిరి. ఈ మధ్య దాక్కురు ముల్లన్నాబ్బాయిగారు భో. ట్రాభిసీ శారామయ్యగారు జిల్లాలో కొంతవరకు సంచారము చేసినపుడు నుమారు 160 మంది సభ్యులుగా జేరిరి. ఇప్పటికి జేరినవారు నుమారు 180 మంది సభ్యులుగా జేరిరి. అనుదినమును వీరికొరకు చాలవంది ప్రాయము వచ్చురు. ఆలస్యమైనచో వివిధాది లభించుట కష్టమగును. కనుకగా జేరినవారు తమచందాధనమును వెంటనే పంపనిచో ప్రయోజన ముండదు. సన్మానసంఘసభ్యులుగా జేరినవారు నుదితముగా కాంగ్రెసు భవనములోనికి వెళ్లి చక్కగా సందర్శించవచ్చును. ఇందులో కాంగ్రెసుకు సహాయముజేసిన పరమార్థమును, స్వార్థమును గలవు. కావున నీజిల్లానుండి కాంగ్రెసుకు వెళ్లవలంబినవారందరకు తక్షణమే సన్మానసంఘసభ్యులుగా జేరి తమ చందాధనమును చెల్లింపగోరువామూ. ఆలస్యము జేసిచో అకళాకము మించిపోవచ్చును. వరఖాస్తులు మాయెద్ద గలవు. సామ్యుగాడ మాకు పంపవచ్చును.

కానూరి చినవెంకటదాసయ్య.

అభ్యర్థకుడు

బొబ్బా వెంకటశేషయ్య

చే! వేంగినరసింహము

కార్యదర్శులు.

ఆంధ్రపత్రిక ముద్రక్షరశాల

ఇచ్చట అచ్చవనులు

నుందరముగ న్యాయమైన ధరలకు

చేసి యియ్యబడును

6, 7, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు

కోలా అప్పలనరసింహదేవు.

అకాలీలనత్యాగ్రహము

డాక్టరు కిచలూగారి ప్రకటనము

అకాలీ సభ్యులము సభ్యులను దొరతనమువారు
 కీడుచున్నారు. ప్రభుత్వమును ప్రభుత్వములను ప్రభుత్వములను
 అందరిని అరెస్టుచేసిరి. యువకులను లింగుడు వారును స్త్రీలను
 నిందించి కనిపెట్టుచున్నారు. వారెట్టివారైనా వైసే చేయుటకు
 సిద్ధముగానున్నారు. కాని ప్రభుత్వము జయముగా కొన
 సాగింపుట వారికి అలాగే చచ్చి పడినవలెగా నాయకులనహించి
 మనసముగా నున్నది. వేలకొలది సిక్కులు స్త్రీలును పురుషు
 లునుగూడ కలహమునకును అరెస్టుపాటునకును పడుచుకొను
 టకు సంసిద్ధముగానున్నారు ఎట్టికత్తులను వచ్చినను వారుబంధు
 అకాలీ గురుద్వారా - దాని సంఘములద్వారా కాగనోల్లంఘన
 సంఘమువారిపని అకాలీ ప్రారంభించిరి. ఆరెండు సంఘములను
 అక్రమసంఘములని దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. ఇప్పుడు మరల
 సభ్యులను అరెస్టుచేసినందున లగువా రాగనోల్లంఘనలో చేరిరి.
 ఇప్పుడు చెరసాలలోనున్న కనకటి సభ్యులు నిర్లయించిన ప్రకా
 రము కాగనోల్లంఘన చేరవేయుటకీ క్రైస్తవభ్యులు కార్యసంఘముల
 చేర్చుచున్నారు. ఈ క్రైస్తవభ్యులను దొరతనమువారికి అరెస్టు
 చేయలేదు. దొరతనమువారు వీరిని అరెస్టు
 చేయవలె యీసభ్యులే అరెస్టు చేయబడుటకు వెళ్లెదరు. అకా
 లీలనత్యాగ్రహ ప్రకటనముగూడ విఫలమైనవో వారపుడు
 దాక్షిణ్యధిపతియగు పరిభ్రమరూపమున నగు కాగనోల్లంఘ
 నమును ప్రారంభించెదరుగాన అకాలీయవా
 దులందరును వీరిని గుర్చి చాల క్రద్ధతో వా
 లోచింపవలెను. అకాలీల స్థితి చాల విషమముగా నున్నది.
 అది ఏక్షణమున నెటుల పరిణమించునో తెలియదు. కావున
 అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభను వెంటనే ఆహ్వాన
 సదుల జరుపవలెను గాన కార్యసంఘసభ్యు లీవిషయమున
 ఎట్టి ఆలస్యమును కలుగకుండ చూడగోరెదను.

కాంగ్రెసు కాగనోల్లంఘన సంఘమునకు కన్వీనరుగా
 నేను అన్ని రాష్ట్రముల కాంగ్రెసుసంఘములకును ప్రాసీదించి,
 వారు ప్రత్యుత్తరములను కంపిరి. వెంటనే కాగనోల్లంఘనమును
 ప్రారంభించిన 2000 మంది కలటేరులను పంపెదమని మధ్య
 రాష్ట్రముల వారు ప్రాసీదించిరి. పంజాబు రాష్ట్రము
 వారును మరెక్కొన్ని రాష్ట్రముల వారును ప్రతికూ
 లముగా ప్రాసీదించిరి. సింధురాష్ట్రమువారు ధనములేక చిక్కుపడుచు
 న్నామని ప్రాసీదించి డాక్టరు కిచలూగారు ప్రకటించిరి.

ఖాల్సాకలాశాల

ఖాల్సాకలాశాలలోని ప్రాధికారమును ముగిసి అరెస్టుచే
 నినను కలాశాల సరిగా జరుగుచున్నది. విద్యార్థులలో సభ్యులగు
 సంచలము కలుగలేదు. ఆ ప్రాధికారమునే కేంద్రపాఠశాలకుకీ
 సహకారాధ్యక్షులతో నేర్పుచున్నారు. నవంబరు 4 వ తేదీన కార్య
 నిర్వాహకసభ జరుగును, అది (విన్సిపాటు జి. ఏ. వాదానుగారు
 ప్రకటించిరి.

శిరోమణి సంఘసభ్యుల అరెస్టులు

గురుద్వారా శిరోమణి సంఘసభ్యులకు గాఢపీడుకు
 ముఖసింగు తేజసింగుగార్లు అమృతసరులో పోలీసువారు
 అరెస్టుచేసిరి. (ఆ. ప్రె)

శ్రీ మైలవరం

బాలభారతీనమాజమువారు

బెజవాడలో ఈనెల 27 వ తేదీ శనివారము రాత్రి

హరిశ్చంద్ర యను నాటకమును

ప్రదర్శన మొనరింతురు.

కె. శబ్దాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

జుబాబ్ మాత్రలు

వెల డబ్బీ 1-కి. రు. 0-9-0 వి. సహా 0-12-0

మనము సకాలమునకు సరిగా వెడలకుండిన ఆకలి మంద
 గించి పొట్టికడుపు ఉల్లి అనేక వ్యాధులకు కారణ మగును.
 దినము రాత్రి ఒకమాత్రము తినిన మలబద్ధగము మాని, ఆకలికలిగి
 కేరీరమున కాలోగ్యము కలుగును. వీటిలో నేపాళము చేర్చబడి
 యుండలేదు. ఈ మాత్రలకలన విశేషముగ విశేషములు కావు.
 అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

రాజప్రతినిధి పర్యటనము

లియాల్యూరుకు వెళ్లుట

లాహోరు, అక్టో 24:—రాజప్రతినిధి శ్రీ ఎడ్వర్డు మా
 క్లి గాను శాంతి తో క్రిందటి రాత్రి బయ
 లుదేరి గో. బాదును, లియాల్యూరుకు వెళ్లిరి. నూతనముగ కట్ట
 బడిన హైకోర్టు భవనముల పరిసరమున ఈ క్రిందివారలు రాజ
 ప్రతినిధికి నిన్ను వెలుపడెరి:— థిల్లింగులు శోడ వీపుఇంజ
 నీరు, బ్రెయింటుక్, నూకరింటిండింగు ఇంజనీరు లెన్ నెంటు
 కర్నూలుహోమ్స్, గవర్నమెంటు లెన్ నెంటు దివాన్ గారు,
 ఎగిజిక్యూటివు ఇంజనీరు రావుసాహెబు కాంతారాం, కవడి
 జనం అధీనరు సయ్యద్ ఇన్స్పెక్టర్ హుస్సేన్, కంట్రాక్టరుల కంపె
 నీ హ్యూజ్ జెంగు ఖాన్ గుడు లాలా గోపాలదాసు. రాజప్రతినిధి
 ఈ క్రొత్త భవనముల గట్టుటలో జాపినపుణ్యమును, కార్య
 చక్రవర్తియను గుర్తించునట్లు భారతీయులకు బంగారు
 గడియారముల బహుమతి కేసెను.

పాటియాలా, అక్టో 24:— రాజప్రతినిధి రిడింగ్
 ప్రభుత్వోన సిన్హా దిత్తు ఇచ్చటికి 26-వ తేదీ వచ్చి 28 వర
 కుండెదరు. ప్రభుత్వములను సర్కరించుటకు చక్కని యోర్నా
 టు చేయబడెను. చువరాగాగారు పాటియాలాలోని వారలకీ
 గాగ యిరులకు చాలమంది రాజప్రతినిధి వచ్చుచున్న రాజుల
 సినిగ ఆహ్వానములు కంపిరి.

లాహోరు అక్టో 14:—కర్ణాటకనుండిరమున నేడు రెడిం
 గు కర్ణాటక శ్రీలక్ష్మి సైన్యాధ్యక్షుడు కైకొనెను. సాయం
 క్రమ విక్టోరియాగర్బు హైస్కూలును శివరక్షణాలయమున,
 శిల్పకళాపాఠశాలను సందర్శించెను.

రాజప్రతినిధి ఈరాత్రి లియాల్యూరునుండి రాత్రి 10-15
 గంటలకు లాహోరుకు వచ్చెదరు. తేపు రాజప్రతినిధి సంభావ
 నుల కవళాక మిచ్చెదరు. (ఆ. ప్రె)

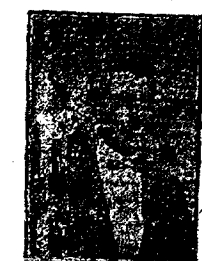
సరిహద్దు పోరాటముల

విచారణసంఘము

విచారణ పార్లమెంటుకు

వెహారు అక్టో 24:—ఖుల్లు అధ్యక్ష సరిహద్దు పోరాట
 ముల విచారణసంఘము 20 తేదీన, ఖుల్లులో ఆగ్రమున
 భిల్లావీర్ కర్ణాటకను సమావేశమయెను. (బ్రిటిష్ కమిషనరు
 ఖుల్లుపోలికీర్ ఏకంటు మేజరు ఆర్. జి. డబ్లియూ. మిల్.
 సి.బి. ఇ. అధ్యక్ష కమిషనరు అమీర్ డిల్లీ ఖాన్ హాజీ-ఇ-
 అలాసివట్-ఇ-జుమీ, కమిషనరు తిద్దరును వారివారి సరి
 హద్దులకై కాంపులేసికొని మిలిటరీ సిబ్బందితో నున్నారు.
 20 వ తేదీ ఉదయము యిద్దరు కమిషనరులను వారివారి
 సిబ్బందులతో సరిగా సరిహద్దు సమావేశమైరి. అధ్యక్ష కమిష
 నరు (బ్రిటిష్ కాంపులోని కి. కెల్లి విచారణ
 క్రమమును గుర్చి ముందు చర్చించుట కంగీకరించెను. (బ్రిటిష్
 కమిషనరు విచారణను. మిత్రభావము లేర్పడెను ఈవిచార
 ణయొక్క ఉద్దేశము, ఖుల్లులో ఆగ్రా నిరసించువారిని, ప్రక్క
 నున్న అధ్యనులకును పశువుల దొంగతనము, స్త్రీల చెరబట్టుట,
 అక్రమసంఘములను విషయములలో గల కలాచాలను ఉధ
 యకములను విచారింపి నిర్ణయించుటయే. క్రిందటి సారి 10
 సంవత్సరములకు పూర్వము ఇట్టి విచారణయే జరిగెను. ఈ
 లోపల నేర్పడెనా కేసు లెక్కవాయెను. (ఆ. ప్రె)

నవలకాదు! నాటకముకాదు!
 5 అంశమున మోహనము
 ఇట్టే చదివి అల్పదించివేయునది కాదు.
 ముందుకేవలము, చెవిలేనిది, కన్న లేనిదొప్పు, మనకు
 లోని మర్యాద నేర్పడే విషయము.
 మహర్షి కృష్ణాభ్యుదయము నీవిషయ
 ను గుర్తుచేసే అధ్యయనము. క్రింద
 నిర్ణయమును భారతీయులు, మధ్యకాశీ
 మకు తెలుగున ప్రాయబడించి వెంటనే
 అధ్యయనము చేయవలెను. ప్రభులు
 అందుకు. వెల 2-0-0 మార్కులు.
 వి. సి. చార్జీ 0-4-0

ఇదె:— ప్రాథమిక నేపథ్య, ముఖ్యము, విభాగ

హైకోర్టు వార్తలు

మలబారుజిల్లా ఫిర్కాలో రబ్బరు ఫ్యాక్టరీకి తగుల
 బెట్టి చరిత్రయిన ఈటకు గారి బంగారాలో ఆగస్టు 1921 వ (శ
 నెల) 7 తుపాకులు మరొక్కొన్ని నిలవగల వస్తువులను తీసికొని
 పోయినందులకు మలబారు స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటుచే కేసు
 త్వరముల కేసు పొందిన కలికాపు తాలూకా సబ్ డివిజన్ వాస్త
 వ్యుడు పులరు ఉన్న అల్లి అను నారకు అప్పీలు పెట్టుకొనగా
 ఈ క్రిమిల్ అప్పీలునందు నేడు హైకోర్టుగా వ్యా. అజ్ఞాత్యు.
 వ్యా. లెను గార్లు ప్రత్యేకతీర్పులను చెప్పిరి. తీర్పులలోని సారాంశ
 ములు భేదముగ నుండెను. జిల్లా మేజిస్ట్రేటులో మలబారు దిచా
 రణలపట్టుకుండిరి క్రిందికోర్టులో విచారణ చేయబడెను.

ప్రాసీద్యుడు కేసు సందర్భము లిది:—మూలకా జడ్జ
 ము కరిగినపుడు కి. కే. ఈటకుగారు కలికాపులోని ఫిర్కాలో
 రబ్బరు ఎస్తీటును చూచుకొనుచుండెను. అందు నుమారు రూ
 10000 ల నిలవగల యొక పెద్ద బంగారాలో కాపుర ముండెను.
 బంగారాయందు నిలవగల సామానముండెను. రబ్బరుఫ్యాక్టరీ 50
 X గావడముండి ఒక మైజుదూరమున నుండెను. నిందితుడు మరీ
 200 ముసీలలో కూడ ఆగస్టు 22 వ తేదీ వాడు ఫ్యాక్టరీకి
 తగులబెట్టి తరువాత బంగారాను దోపిడీచేసి దానినిగూడ ఆగిం
 పు తగులబెట్టెను. నిందితుడు నేరముచేసెనట్లు అంగీకరించెను.
 కాని స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటు ప్రాసీద్యుడును సాక్ష్యమును సమీక్ష
 7 సం. కేసునిధించెను.

అప్పీలునందు ఎ. సి. శ్రీధరు నిందితుని కక్షయన చూడ
 రయ్యెను. క్రిందికోర్టులో కేసు ప్రాసీద్యుడును సాక్షులవాట్లూ
 లములపై వాదారసదీయించెను. వారిలో 1 వ సాక్షి ఫ్యాక్టరీ
 కీ కేసు నిందితుడును ఇతరమానవాలును బోవుచుండగా చూచె
 ననియు, వారట్లు పోయినకొంత సేపటికి ఫ్యాక్టరీకి తగులబడెనని
 యు చెప్పెను. ఈటకు బంగారాను దోపిడీచేయుటయందును
 దానిని తగులబెట్టుటను చూచినట్లు ఇతరసాక్షులు చెప్పిరి. వారి
 సాక్ష్యమునందే అనేక అంశకలకలుండెను రెండవసాక్షి ఒక
 మేజిస్ట్రేటు నెనుట ముటలానును నిందితుల నెనుట గుర్తించ
 లేకుండెనని చెప్పెను. స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో మరొక
 విభముగ చెప్పెను. ఈ సాక్ష్యమునందే దవళివక లేమియు లేవని
 వ్యా. అజ్ఞాత్యుగారు తీర్పునందు చెప్పి క్రిందికోర్టు తీర్పును భాయ
 వరచిరి.

2వ సాక్షి వాట్లములలోని యంతరంగము చూపుచుగ
 గమనింపవలెనని యని వ్యా. వ్యా. లెను గారు తలపించిరి.

అందు మీదకు వి. సి. సి 429 వత్తెను క్రకారము,
 కేసు చూడవ వ్యా. అజ్ఞాత్యుగారు బంకులడెను.

ప్రభుత్వమునకు కట్టి ప్రాసీద్యుడుగారు హాజరైరి

ఒక దొంగను మరియొక దొంగ దోచుకొనుట

నల్లూరు రైలుస్టేషనులో యీనెల 18 వ తేదీన పుల్ల
 య్యోకేష్ గారు అనుకో దాచుల కంట్రాక్టరు కొన్ని కత్తు
 నోట్లను మూటగట్టుకొని పండుకొనెను. కాకాశ్రీ లేక కాల
 య్యో అనువాడు అసోట్లను దొంగిలించి రైలు బండి నెక్కి
 19 వ తేదీకి చెన్నపురి కచ్చెను. ఆ క దా నోట్లలో
 చాల సామును క్షయ కరణి కనకును క
 భార్యకును బట్టలనుకొని మూటగట్టుకొని అరాత్రి రావా సర్
 రావుసామి మొదలగునట్లు క్షయములో పండుకొనెను. బి.పా
 నుండి చెన్నపురికచ్చె కనిలేకుండె తిరుగుచున్న ముత్తులేక పార్థ
 సారథి సుమపామని అరాత్రి సరముగానీ కచ్చి కాలయ్య తల
 క్రిందమున్నముటను దొంగిలించుకొని పోవుచుండగా అతనిని
 సులేముగడ్డ జి. కి. దివిజను పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. ముత్తులేక
 మూడునెలలు కరిగితికేయబడెను. కాలయ్యను ఆరెస్టుచేసి
 నల్లూరు కంపిరి.

జగ్గయ్యపేట పంచాయతీ కోర్టు ఎన్నికలు

24 వ తేదీన ఎన్నికలు జరిగినవిగాని సరిగా జరుగలేదు.
 చాల అక్రమము జరిగింది. అధికముల కన్నీటిని వెలుపుచు
 నెంటుకే బెజవాడ సబ్ డివిజన్ కుంజివా ర్రునుకంపిరి. గొప్పకర్న
 మురత్తినది. ఒకట్లు కలుపురు తెలిపాయిరి. వాటికి ఎన్ని కలను
 నిలువ నలసి న ద ని శోరగా పోలింగు
 అధీనరుగా నియమింపబడిన కుమారేజిస్ట్రేటు ఎన్నికలను నిలు
 పనెను. వై ఉద్వేగులకు ప్రాసీదించెదనెను. పట్టణములో
 తెండుకత్తు అన్నచి. మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు పోలింగుజరిగి
 నది. 14 గంట అధ్యయనము ముగిసిపోయె ఒట్టు యియ్య
 బడెను అని యొకరు ఖగ్గయ్యపేటనుండి కంజివా ర్రును కంపిరి.

వృత్తాంతలేఖలు

నర్సాపురం

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

జేకోట్లపేటి ఆగమనము

అక్టోబరు 28:—20-10-28 ఉదయము 7 గంటలకు జేకోట్లపేటి ఆగమనము జరుగు గోదావరిజిల్లా మహాబలపురం అధ్యక్షుల సమీపమునకు వెళ్ళుచు మానగూరుపురమునకు విచ్చేసిరి. శ్రీమంతులుగారు బులును సాంబమూర్తిగారును మోటారు వంటి దుడుచేసికొనిన నర్సాపురం తాలూకా కాలగ్రామ సంఘ కార్యాలయమునకు వారిని పున్నమూలంకల్లుకులను కేసి కాలగ్రామసంఘము కలపున వారికి స్వాగతప్రసాదము నమర్పించి బయలుపడినది. పంతులుగారి కార్యదీక్ష, కష్టపడనము, జేకోట్లపేటి వారి సభినందించుచు, జేకోట్ల కర్తవ్యము గానక సుఖోభించుచున్న సమయమున వారు వాడుకవల్లియై జేకోట్లనుండి విడిదయమైన తొలగింపుగిరినందులకు వారికి కుండనములు నమర్పించబడినవి. ఈ స్వాగతప్రసాదమునకు జవాబు చెప్పుచు వారికి గంటకాల ముద్రాపడింది. వారి యువశ్యాససంగ్రహము నీక్రింద పొందు పరచుచున్నాను.

సోదరులారా, నేడు కలవరికలంపుగా మన మిచ్చట కలిసికొనుటయు మీరు నన్నివిధముగా నశ్శానించుటయు వాతావరణము కలుగుచున్నది. జేకోట్లనుండి నిరుత్సాహముగా నున్నదని చెప్పకొను నీడమయినది చిచ్చునకు కాలగ్రామ సంఘ ముందుటయు కొద్దికాలములో మీరిచ్చట సమాజక మగుటయు జేకోట్లనుండి దుర్మనామ వశించలేదని చెప్పటకు ప్రబల నిదర్శనముగా నున్నది. నిరుత్సాహముగా నున్నదని చెప్పకొనుచున్నప్పటికి అసహాయాద్యములు జరిగిందయే యున్న దనియు, అది కష్టక వృద్ధిపొంది విజయము పొందగలదనియు నిశ్చయముగా చెప్పవచ్చును. మహాత్ముని ఉద్యమము మొదట వెంటయో ఉత్సాహము పురికొల్పినది. కాని అదియంతయు తాత్కాలికముగా నుండి చివరకు నెలువనడిగా నుండ లేదు. ప్రజలలో భక్తినిశ్చయములు లేకుండెను. ఉత్సాహము త్యాగము నశించుటలను ఉద్యమమునకు వశించివట్టు కన పడెను. మహాత్ముని కార్యక్రమము జేయుచునకున్నాడు. వారి సిద్ధాంతములయందు గల సత్యమును తెలియటకు అకాలిల సత్యాగ్రహమే నిదర్శనము. ఇక్కడు నాభాలోని ప్రయత్నము భారతభూమి నంతయు నాకర్షించి, స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించేలాగు కనుపడుచున్నది. కాని దూరమున నున్నవారు మనకు మోక్షమును సంపాదించెదనని కలంచుట వ్యర్థము. మన కందరకు కావలసిన శ్వరాజ్యమునిమిక్రము మనమందరము పాలు పడవలెను. జేకోట్లనుండి నిరుత్సాహ మున్నదని మనము భయ పడ నక్కరలేదు. ఉద్యమము ప్రారంభించబడినపు డది తగ్గు బయలు పోవుచున్నది సహజము. నేడున్నది ప్రేమసహాయమునుండి గొప్పమార్పు జరుగవచ్చును. గాంధీ మహాత్ముని ఉద్యమ సాక్షాత్తము ముందుకరములవారికి వాగుగా తెలియను. రెండు సంవత్సరములనుండియు జేకోట్లనుండి సంఘర్షణల కొను నిరుద్ధాభిప్రాయములతోను కాలము గడచింది. ఎట్లు నమర కలెనో తెలియక కష్టపడిరి. అందరను ఉద్యమముయొక్క సాక్షాత్తమునుగూర్చి సంకోచించిరి. క్రభుర్మమువారు దుష్టములు ననించిన నమ్మిరి. మన మాటాడించి చూచిన ఉద్యమప్రభుల యు మెంతమాత్రమును తగ్గలేదని నాకపుర సత్యాగ్రహము విక రము చేయుచున్నది. నాకపురములో ఉత్సాహ ప్రోత్సాహములు లేనప్పటికిని నాయకులు విముఖత్వము చూపినప్పటికిని వాలంటీర్లు ఎట్టి ఉత్సాహ క్రయత్నములు లేకనే దృఢ నిశ్చయముతో వెల్లి కనుకలకు తామే అధికారులకు అర్పించుకొనుట మాడ జేకోట్లనుండి దుర్మనామ నశించలేదనియు వాడుకము ప్రయత్నించినచో తిరిగి ఎప్పటిదిధమున ఉద్యమము కొనసాగు ననియు నానమ్మకము.

గాంధీమహాత్ముడు వైఖ్యంలో మనకొరకు తననుచేయు చున్నాడు. అందుచే మనమన లన్నియు తమంతట తామే చక్క వెట్టుకొను నని నానమ్మకము. మహాత్ముని సిద్ధాంతము అకాలిల మనములందు నాటుకొనుటచే వారు లోకమునకు భారతదేశాన్ని తియ్యగా ప్రదర్శించి యున్నజేకోట్లల అభినందనకు సాగునై వారు. అకాలిల అధ్యక్షులకమున జేప్పిన సహనకత్తి వాదాన

బందరు

(ఒకవిలేఖరినుండి)

ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల - ప్రాచ్యుల్పాదకర్తనము

అక్టోబరు 28:— మననకల్పి కాలేజి ప్రెసిడెంటుగా నుండిన జేమ్స్ హెచ్. కెజ్జుగారు ఆంధ్రజాతీయకళాశాల పాలక సంఘమువారి ఆహ్వానము మీద ప్రాచ్యుల్పాదకర్త వారందరు వచ్చి కలవరించు జరుగుటకై మా కట్టణమునకు ఈ నె. 20 తేది ఉదయమున విచ్చేసిరి. సాయంత్రము 8 గంట 15 నిమిషములకు ప్రదర్శనము ప్రారంభించిరి. 5 గంటలకు శ్రీకట్టమాడి చివరవరపు పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద జాతీయకళాశాలలో బహిరంగసభ జరిగెను. ఆ సభకు చాలమంది శ్యామవాడులును, విశ్వాధ్యక్షులు పురత్ర ముఖులును వచ్చిరి. ఆ సభలో కెజ్జుగారు మహారోగ గంట సేపు భారత శిల్పమును గూర్చి యత్యంత మనోహరమగు బొక మహానశ్యాసము నిచ్చిరి.

21-8-28 తేది ఉదయమున 8 గంటలకు శ్రీ నెడింది పామంకరావు పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద నికోక బహిరంగ సభ పురమందిరములో జరిగెను. ఆసభలో కెజ్జుగారు “భారతదేశములోని సాహిత్య పునరాభ్యుదయము” అను విషయమును గూర్చి మాట్లాడిరి. ఉపశ్యాసానంతరము అధ్యక్షులు పురజనుల కలపున కెజ్జుగారి కుండనములు తెప్పించు ఇల్లిముఖా నిల్లు మాట్లాడిరి. “జగత్సృష్టికాండవిన కెజ్జుగారిని గురించి మిగిలినది నేను చెప్ప నక్కరలేదు. మిరంజకు వారి యువ శ్యాసములను వినియున్నాడు. ఇట్టివారి యువశ్యాసములను మనకు చిత్త సంపూర్ణము గలుగుటకు చాల యరకావచ్చును. కెజ్జుగారు ప్రతి విషయమును గూర్చియు నిజే అన్వేషణమును ప స్య నీం క గ ల తం దిరులు. వారి యువ శ్యాసమును విని యా నం దిం చు భాగ్యము నేటికి మనకు గలిగింది.

తరువాత భోగరాజు కట్టాభి సేవారామయ్య పంతులు గారిట్లు మాట్లాడిరి. “కళాశాల పాలకవర్తము వారికలపున జన్మగారికిని, అధ్యక్షులకును సభ్యులకును కుండనము లర్పించు చున్నాను. ఈకట్టణములో 250 మందికి ప్రత్యేకముగా ఆహ్వానములు కుండనములను, ఇటువంటివి విద్యార్థులకులు మాత్ర మే వచ్చియుండిరి. ఇటువంటి అవివాద గ్రస్తమైన విషయము నుడ చాలమంది రాదగినవారు రాకుండుట కడుభోచనము. అధ్యక్షులు చెప్పినట్లు పురాణ వైకావ్యముగా నిసంగుటల విచటనే వలక యటువంటి యువ శ్యాసములు తమచుగా వివరించేనే విద్యార్థులకును మనకు సుమోగము గలుగును. అయితేకట్టణములోనే కళాశాల పాలక వర్తమువారి కిసంవత్సరము రూ 1000 లు కెడించి ఇట్టివారిని రిప్పించుటకు నిశ్చయించిరి. పానుగంటి లక్ష్మీకరసింహారావు గారు మాన్యుగువారినిగూడ కొదికాలములో నాహ్వానింపవలె నని యుద్దేశ్యముగలరు” అంటే సభ ముమాడ క్తి గంటలకు ముగిసెను.

భవము విషయవిధేయతలు కట్టుటల ఉత్సాహము మనము జేర్చి యాలాగున చేయవలెను. భారతదేశమునందు లోకము నందరింప గల మహాసభాత్ములు కృష్ణుడు బుద్ధుడు మొదలగువారి కలకరించి, అట్టివారి యువజేతము ననుసరించి మనము కమనమాది గుణము లులవడజేసికొని మానవకటులము నందరింపవలెను. మన ఆధ్యాత్మికభర్తముచేతనే జేకోట్లనుండి సంపాదించి లోకమున కంతయు సంజేతము నొనగవలెను. ఉత్తమస్థోతుడగు మహాత్ముడు జన్మించిన యీసమయముందు మనముగూడ పుట్టుట గొప్పభాగ్యమే. ఈ కలకపురుషు యువజేతానుసారము మన ము కార్యమును పాధించి జన్మ సార్థకమగుకొనవలెను. అప్పు కృతము తొలగించుటకు ఎక్కువ ప్రయత్నములు చేయవలెను. వారుక్రైస్తవులై మనకార్యముల క్రతిఘటించుచున్నారు. అందు జేకనే వెనుక గుంటూరునందు కొంతవరకు కార్యభంగ మైనది. మనమనకలెలకు మనము పోయి, వారికి కుచికుక్రతుల నలవడజేసి సంకర్షణములు మొదలగునవి వారి కేర్పాటు జేసి వారిట్టి లకు ఉచితముగా భోజనము వెట్టి విద్య నేర్పవలెను. ఇది చాల ముఖ్యము. కాకినాడ కాలగ్రామము జయప్రదముగా ఆంధ్రులు దరు అవి జేకోట్లను కపల్లి రాకుండా కాపాడవలెనని చెప్పుచు ముగిసిరి.

తరువాత సాంబమూర్తి గారు మాన్యుటించు జేకోట్ల మనోజననధను జయప్రదముగా జరుపుటకు హేమ్యధనము కావలె ననియు ఇంతవరకు ఇరువది రైతులకేలు నూత్రము సమకూడుట సంకాపకర మనియు కాని తెల్లినవోట ఉత్సాహకరముగా భవమొనగుచున్నారనియు జెప్పిరి. పార్టీ వారు మోడల్స్టు నుడ విరాళముల నొనగించిరి తెలియజేసి కొందరి కెడవచే కుంకాలను చేయించిరి. కళ ముగిసిన తరువె 11 గంటల స్త్రీ మరులో రాజోలునకు వెల్లిరి.

జగయ్యపేట

(ఒకవిలేఖరినుండి)

భద్రదు

ఇదట భద్రదు యథావకావముగానే కయారామన్నది. అయ్యకము ప్రారంభమైంది. వర్తకులు వచ్చి భద్రదును ఖరీదుచే యుచున్నారు. మొత్తం 100 మగ్గులులు వనిచేయుచున్నది. కంపిలవారు భరణువాది క్రిందిచివారు. ప్రతివారు మునుపుగా భద్రదును ఉపయోగించవచ్చును. కాలగ్రామ భద్రదు ప్రదర్శనము నకు కొన్ని విచిత్రమైనవములు చేయించుచున్నారు. అవి కా నాడమందు జరుగబోవు, భద్రదు ప్రదర్శనమునందు ప్రదర్శించు జనును.

నాయకుల రాక

కాకినాడయందు జరుగబోవు జేకోట్లమహాబలసభకు న శ్యాససంఘసభ్యులను చేకూరుటగాను శ్రీయ్యతులు దాక్టరు నుబ్రహ్మణ్యముగారును, మానికొండ సత్యనారాయణరాస్త్రి గారును దయచేసివారు. కొంతమందిసభ్యులను చేర్చి 19 వ తేది రాత్రి బయలుదేరి బెజవాడ వెల్లి వారు.

సోమల్ కల్లబ్

ఈ కై కల్లబ్లు 4 మాసములక్రిందట ప్రారంభించిరి. శ్రీ యంత వేముల వెంకట్రామయ్యగారు కార్యదర్శి. శ్రీయంత చా దుగుండ్ల వెంకటరంగయ్యగారు అధ్యక్షులు. పెన్నెను, బ్యాడ్ మింటన్ మొదలుగాగల ఆటలు కలవు. 17 వ తేదివ బెజవాడ నబోకల్లదుగారు ఈ కల్లబ్లుకు దయచేసి పెన్నెను ఆడిరి. కల్లబ్లు ఇంకను దినదినాభివృద్ధి చెందునని కలంచెదము.

ఇతరవిషయములు

క్రతిదినము మోటార్లవచ్చుచున్నది. ఓట్లకొరకు ప్రతిగా మము, ప్రతియిల్లు తిరుగుచున్నది. ఈ నెలఖరనుండి ఇవియన్ని యు విక్రంతి తీసికొను నని కలంచెదము.

గోపాలదాస్ వ్యారకదాసు గారి

ధర్మములు

గోపాలదాస్ వ్యారకదాసుగారు ఘూర్జరజేకీయులు. ఈస్తుంబియా కంపెనీవారు మద్రాసుకువచ్చినపుడు వీరుగూడ మద్రాసుకువచ్చిన ఘూర్జరజేకీయులలో క్రథములు. వీరు కొంత కాలము ఈస్తుంబియా కంపెనీకలపున ద్విత్యాపి (దుభాన్)గ నుండిరి.

వీరు 6 లక్షల రూప్యములకు దానధర్మములకు వినియో గించుటకు 1860 సంవత్సరములో ప్రత్యేకించిరి. ప్రతిదినము 150 తేక 200 మంది బ్రాహ్మణులకు భోజనము వెట్టకలెనియు తమ మరకురువులెకలెనవచ్చిన వారికి అర్హతపాద్యముల నిచ్చి ఆతిథ మును సులభకలెనియు తమ కంకములో ఎకలెన దుర్వచ్చముచే జేదగముననుభవించవలసివచ్చినచో వారియాజ్ఞీకము కుడున కూడును కట్టకడకు ఇచ్చి పోషించవలెనని యు ఏర్పాటుజేసి ఈధర్మముల నన్నిటిని తమకుటుంబములో వారే ధర్మకర్తలగ ఏర్పడిచేయవలెననిరి. ఇదియుంగాక వీరి ఇంటి లోనే ఒక జేకము నేర్పాటుజేసి భూజనముయందవర ననిరి. ఈధర్మములను ద్వారకదాసుగారి మనకుడైన కృష్ణదాసుగా రును కృష్ణదాసుగారి కొమారుడు రంగేలిదాసుగారును సరిగా కర్తవహరించక దుర్వినియోగము జేసి సరి అయిన లెక్కలను జూ కక సామునంతయు అకహరించుచున్నటులను భానధర్మము లను సరిగా జరుపుటలేదనియు అందుచే ప్రస్తుతము ధర్మకర్తలగ నున్న ఈకృష్ణదాసుగారిని తొలగించి మరికరులను నియమించ వలెనని 1895 సంవత్సరములో దావాచేత కృష్ణదాసుగారు రాజీనేమిగిని సరిగాకర్తవహరములను జరిపించెదమని జెప్పియు నేటివరకుధర్మములను రాజీనేమిగిన్న ప్రకారము నిర్వహించక వ్యవహారము సంకోమ పాడుజేసి కరిఅయిన జమా ఖర్చులు తెప్ప న దున వారిని తొలగించి కిరీతకును నిజమించి వ్యవహారముల నన్నిటిని సర్దుబాటు చేయించవలెనని ద్వారకదాసుగారి ముని యనమకు ఘనసామాదాను నారాయణ దాసుగారు హైకో ర్టులో దావాతెప్పిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు ఖద్దరు భాండాలు-బెజవాడ

1922 డిసెంబరు 1 వ తేదీ నుండి 1923 ఆగస్టు 31 వ తేదీ వరకు లాభనష్టముల ఖాతా

లాభము	నష్టము
నికరము నష్టము	రూ 2883-14-10
జీతములు	520-0-0
ప్రయాణపు ఖర్చులు	8-14-3
ఇంటి అద్దె	120-5-0
పూజలె	19-4-0
వైద్యుని	32-6-4 1/2
సాదరు	18-10-0
తగలవలసిన పాకకీముతు	100-0-0
పాకల ఖరీదునుండి తగ్గింపు నూటికి 50 వంతు	100-0-0
మగ్గములకు అగ్నివలన కలిగిన నష్టము	75-15-0
మిగిలిన మగ్గముల ఖరీదునుండి తగ్గింపు	41-4-1 1/2
అగ్నిప్రమాదమువలన తగలబడిన నూలుకీముతు	86-0-0
కేవల సామానుల ఖరీదునుండి తగ్గింపు	9-12-0
నూలుపాతపోయినది	60-0-0
గరవలఖాతా మెట్టునష్టము	1246-8-1

కేటబడి ఖాతా	2883-14-10
వెనుకటి నిల్వ	6599-8-6
నికరనష్టము	2883-14-10
ఆదాయవ్యయ పట్టిక యొక్క నిల్వ	4215-9-8

మొత్తం. 6599-8-6

ఎస్. డి. వి. నారాయణమూర్తి

ఆదిత్యుడు. 81-8-28

(సరియగు నకలు)

బందా సూర్యనారాయణ

4-10-28

ఆదాయవ్యయ పట్టిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కాంగ్రెసు ఖద్దరు భాండాలు-బెజవాడ)

రావలసిన వాటిని పెద్దయ్యల నెం. 1

సి. హెచ్. వరసింహంగారు	0 0 6
డిప్టీ కమిషనరు కమిటీ బెజవాడ	108 2 9
నేతగార్లు యిచ్చిన అడ్వాన్సులు	61 11 6
కొండేపు కొటయ్యగారు	146 4 4
సింగిలి వెంకయ్యగారు	189 4 8
వెసి డి. వెంకయ్యగారు కమిటీ చిత్తూరు	283 11 0
శ్రీనివాస కృష్ణమూర్తి కాకినాడ	71 18 0
టి. సి. గోపాలరావుగారు	5 0 0
సి. నూర్ ప్రకాశరావుగారు బాల్ గ్రామ పాఠశాల	
బెజవాడ	16 6 0
కల్లుపా ముప్పారావుగారు దక్షిణ ఆంధ్రము	15 9 0
సి. బాపయ్యగారు	2 6 9
పశ్చిమ కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు ఖద్దరు ప్రోత్సాహ బెజవాడ	618 9 8
మఠం డి. ఎన్. గుప్తగారు	16 4 0
వి. శంభుకృష్ణగారు	48 12 9
వి. సూర్యనారాయణగారు	27 8 8
సి. వెంకటేశ్వరయ్యగారు నెల్లూరు	4 12 0
దక్షిణామూర్తి ముస్తాబాద్	5 0 6
ఆ. వెంకటరమణయ్యగారు	9 8 0
టి. హెచ్. వెంకటేశ్వరయ్యగారు నూజివీడు	22 7 0
వారి నుల్లపాణ్యంగారు	17 0 0
డి. గోపాలకృష్ణయ్యగారు	9 0 0
సి. సీతారామయ్యగారు	16 1 6
ఆర్. అచ్యుతరామయ్యగారు	15 6 0
యస్. మల్లికార్జునరావుగారు	8 0 0
హెడ్డుమాస్టరు నేమనల్ స్కూలు బెజవాడ	33 0 0
కె. వెంకట్రామయ్యగారు	4 8 0
యస్. సూర్యనారాయణ	12 4 0
సోమసుందరిం అంబత్తురై	9 0 0
బయ్యల లో హుస్సేన్	10 18 0
యస్. వి. ఆర్. కో. మద్రాసు	5 0 0
పాప చక్రవర్తి	4 4 0
కె. సీతారామయ్యగారు	17 6 0
జె. యస్. నారాయణగారు చిన్నంపేట	110 11 0
ఎ. రామకృష్ణయ్యగారు	4 8 0

1914 11 4

ఇవ్వవలసిన వాటిని పెద్దయ్యల నెం. 2

కె. దక్షిణామూర్తిగారు	11 7 0
యస్. మల్లికార్జునగారు	20 11 0
కె. నాగేశ్వర రావుపంతులుగారు	91 15 5
యం. కె. వి. జగ్గయ్యపేట	0 0 9
వి. ఆర్. మోహన్ బ్రహ్మ	4 10 0
కవులరం నేతపరిశ్రమలయం	0 3 6
ఎ. సి. సి. సి. బెజవాడ	27 15 0
నెల్లూరు బాల్ గ్రామ పాఠశాల	50 0 0
మేడం వెంకయ్యపేట రూపాయి	11 6 3
టి. సి. ఏలూరు	0 2 6
నేతపరిశ్రమ కమిటీ డి. సి. సి. బెజవాడ	8 6 0
అంగలూరు పరిశ్రమలయం	0 3 5
డిప్టీ కమిషనరు కమిటీ కరచి	33 8 0
హుస్సేన్ రాజు బొంబాయి	98 18 0
కొర్రా ఉజ్జయిన్	0 0 5
యస్. యస్. కామ్రే కింగ్ పట్నం	1 0 0

355 6 3

(సరియగు నకలు)

బందా సూర్యనారాయణ

4-10-28

* * *	
1922 డిసెంబరు 1 వ తేదీ నుండి 1923 ఆగస్టు 31 వ తేదీ వరకు	
ఆదాయవ్యయ పట్టిక	
ఆదాయవ్యయ పట్టిక	

పెద్దయ్యల నెం. 2 దాఖలా	రూ 355 6 3
అఖరు నిల్వ	4,215 9 8
	4570-15-11

మగ్గములు	ఆస్తి
అగ్నివలన నష్టముపోగా	821 3 1 1/2
	75 15 0

	245 4 1 1/2
ధర తగ్గింపు	41 4 1 1/2

	204 0 0
కేవల సామాన్లు	101 8 0
తరుగు	14 12 0

	86 12 0
నేతపాకలు	800 0 0
అగ్నివలన నష్టము	100 0 0

	200 0 0
ధర తగ్గింపు	100 0 0

	100 0 0
పెద్దయ్యల నెం. 1 దాఖలా రావలసిన వాటిని	1914 11 4

ఖద్దరు నిల్వ ప్రస్తుతి	1139 0 0
ఆదాయవ్యయ నిల్వ ప్రస్తుతి బంధుకాలేజీ పంపిణీ	77 7 0

	1186 7 0
--	----------

నకలు నిల్వ	
ఇంటిముల్ వ్యాంకు డైరెక్టరు పేరుమీద	700 0 0
డైరెక్టరు కు	315 10 10
అఫీసులో వున్నది	68 6 9

	1079 1 7
--	----------

	4570 15 11
--	------------

భాండాలు వారి నకలు చిత్రా మున్నగు లెక్కల ప్రకారముల ను పరిశీలించి నేనీ ఆదాయవ్యయ పట్టికను నిర్దేశించితిని. ఇదిగారి యగు ఆర్. సి. సి. సి. లెక్కల ప్రకారము నాకు తెలిసిన సమాచారము పిరికిపట్టి నను లెక్కల ప్రకారము నాకు తెలియగా తనిఖీ కావలసిన లెక్కలను, సమాచారము భాండాలు వారు యిచ్చినాడు.

వేమూరి నారాయణమూర్తి-ఆదిత్యుడు

ఆదిత్యుడు. 81-8-28

(సరియగు నకలు)

బందా సూర్యనారాయణ

విశాఖపట్టణము జిల్లా జాతీయోపసంఘము

1923 సెప్టెంబరు నెల జనాభా లెక్కల నివేదికము

జ మ లు

కార్యదర్శి అగ్రముఖులు	14 14 1 1/2
టి. స్వ. నిధి	4 9 0
ఆహార సంఘమునండి జమ	280 0 0
పాపల అడ్వాన్సు జమ	14 15 0
ప్రచారపు అడ్వాన్సు జమ	3 7 6
గృహదేశికాభి జమ	1 18 6
బాకీలు జమ	25 6 0
కోశాధికారి కద్దనుండి	195 3 9

540-4-10 1/2

ఖర్చులు

పాఠశాలలు	33 6 9
కార్యాలయము అద్దె	5 0 0
కార్యాలయము జీతములు	24 0 0
అమ్మ	18 18 0
వాతావరణము	6 9 9
ఉత్పత్తి కర్మములు	14 15 0
కార్యాలయము చిల్లర	0 14 6
కార్యాలయము ఇంటి అద్దె కుదుక	10 0 0
ప్రచారపు ఖర్చు	5 1 1/2
ధనసహాయములు	75 0 6
ప్రచారపు అడ్వాన్సులు	5 0 0
క. సీతారామరాజు కాయలగారి కేటబడిముఖము	8 0 0
పాపల అడ్వాన్సు	10 12 0
కోశాధికారి గారికి	316 3 9
కార్యదర్శి కద్ద నిలువ	4 12 4 1/2

540 4 10 1/2

క. వేం. సత్యనారాయణమూర్తి,

(కార్యదర్శి పదవి)

* * * * *

"1920 వ సంవత్సరమున విశాఖపట్టణ జిల్లాలో పంచేసి న గుంటూరు జిల్లా వాస్తవ్యులగు మహారాష్ట్రీ కరమాత్ముని ను బృహద్రాష్ట్ర గారియొక్కయు చీపురుపల్లి తాలూకా లోలొ అగ్రహారం కాపురములగు కన్నేపల్లి గ్రామేశ్వరరావుగారియొక్కయు చిరునామాలు తెలిసినవారు దయచేసి విశాఖపట్టణము జిల్లా సంఘ కార్యదర్శి వారిని తెలుపగోరెదను."

విశాఖపట్టణము } మ|| కోదండరామస్వామి,
జిల్లా జాతీయోపసంఘము } కాంగ్రెసు కార్యదర్శి.

ఇంటర్ నేషనల్ ట్రెజరీ

ఉద్దేశములు

1. తక్కువ విజ్ఞానాధికారము లందుకు, ఉత్పాదక గ్రంథములందును నిబద్ధతలగు ధీమంతుల యభిప్రాయములు ఆంగ్ల భాషాలోనివిగా లేని యాంశముల కందుబాటు చేయుటకై ప్రపంచమందలి యుద్ధాంధ్రములను వెలిగించుట;

2. లోకమందలి వివిధజాతులవారి చరిత్రలు, మతములు, జీవితములు వర్ణనాత్మకము, వ్యాఖ్యానాత్మకము, విమర్శాత్మకము నగు వాఙ్మూలములను సాంధ్రప్రపంచమునకు సౌలభ్యము చేయుట;

3. కామ్రోనియములుగాని, భారతవనమందుగాని తగునంత ప్రోత్సాహము లేకుండుటచే నణగియున్న రచనకై సాంఘికములందు వీలగునంత యుద్ధిపింపజేయుట;

ఇంతియేగాక, యావ్య యుద్ధమించినట్టియు ఉద్ధమించినట్టియు స్వగ్రంథములను, పరిశ్రమములకుగూడ నీ గ్రంథ మాలాకల్యప్రాప్తముల సాధనముగా వోడ్పడుదురు.

ప్రస్తుతము సంవత్సరమునకు అటు పుస్తకములకు లెక్కలను కాకుండ ప్రచురింతు మని నమ్ముచును.

ఈ గ్రంథములందు మొదటిపుస్తకము శ్రీ కమోద్ర నాథ రామగారి 'గోరా' యనునది అచ్చులో నున్నది.

వావిళ్ల వెంకటేశ్వర శాస్త్రి

కారుమూరి వైకుంఠరావు

